

RECENZE

KaZaA, DirectConnect, eDonkey, BitTorrent a další

Výměnné sítě jsou bezesporu vůdčím fenoménem dnešní internetové reality. Ne nadarmo se říká, že pro někoho jde o docela slušný adrenalinový sport, a o skutečně praktické, užité hodnotě těchto systémů jistě není pochyb. Faktem však je, že se o nich dosud příliš nevydávaly knížky...

Zavedení nakladatel se rozhodl ke kroku, jenž vypadá nenápadně, a přesto má v sobě zajímavý náboj. O činnosti výměnných sítí se přece jen

Autor: kolektiv
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 190
Doporučená cena: 169 Kč

psalo především v prostředí nespoutaného internetu a nebo docházelo k šíření znalostí „lidovou slovesností“. Tato kniha však bez okolků přistupuje přímo k věci. Ačkoli vypadá její vydání jako gesto, naznačující samozřejmost popisovaného fenoménu a jeho každodenní využívání, přesto došlo k mírnému úhybnému manévru: tvůrci jsou schováni za „kolektiv autorů“, ačkoliv zodpovědnost nakladatele je nasnadě.

Náplň publikace je jednoznačně orientována na začínající či mírně poučené uživatele. Ačkoliv v ní najdete hned ve druhé kapitole pojednání o právních aspektech problematiky P2P komunikace, je jasné, že jde o pár stránek spíše „pro formu“. Hlavní látkou je pojednání o historii, současnosti a především praktické použitelnosti existujících výměnných sítí. Čtenáři mohou načerpat základní povědomí o principech několika z běžně využívaných systémů, což poslouží jako nezbytný teoretický základ pro jejich úspěšné praktické využití. Významný podíl na obsahu mají samozřejmě odstavce o získání, instalaci a konfiguraci klientských programů, protože by bylo naivní si myslet, že čtenáře zajímá především síťová architektura. Postupy naznačené metodou „krok za krokem“ nejsou žádnou výjimkou. Pokud vás fenomén P2P sítí dosud míjel, jedná se o výborný vstupní materiál pro každého průměrně zbláhleho uživatele.

Přestože samotná technologie výměnných sítí a jejich užívání nejsou ničím ze zákona špatným, někdy je upřímnost tvůrců možná až přílišná: ukázky obrazovek s názvy hudebních či filmových titulů evokují cosi nepatřičného. I název knihy napovídá, koho chtěl nakladatel populisticky oslovit, autorským právům navzdory.

PATRIK MALINA

RECENZE

Photoshop — Retušování a korekce digitální fotografie

Možná jste měli pocit, že mezi knihami o digitální fotografii je již tak těsno, že dalším titulům nebude dopřáno sluchu. Přesto vycházejí stále a objevují se mezi nimi i novinky, jež si najdou cestu na špičky i mezi početnou konkurencí. Mezi specializovanými tituly v oblasti zpracování digitálních snímků je právě tato kniha příkladem, že příjemná překvapení nekončí.

Jak při četbě brzy pocítíte, autorka se problematice věnuje na vysoké úrovni, a proto si též pro demonstraci možností retušování zvolila královský nástroj Adobe Photoshop. Veškeré techniky, na něž můžete narazit, jsou tedy předváděny v tomto programu, čímž je čtenářská obec jednoznačně určena. Látka je rozvržena do kapitol, které jednoznačně sledují logiku práce a autorský záměr, nikoliv rozložení ovládacích prvků či podobně zavádějící schéma. Ačkoliv je v úvodu zařazena úvodní kapitola se základními postupy při práci s programem, je po této krátké „školičce“ již řeč pouze o samotných fotografiích.

Mezi popsány postupy najdete nejdůležitější korekční techniky, jako jsou úprava tonality a kontrastu pořízených snímků, náprava expozičních chyb či základní úpravy barevného podání. Poměrně dost prostoru věnuje autorka nápravě mechanicky poškozeného materiálu, tedy od-

Autor: Katrin Eismannová
Vydavatelství: Zoner Press, Brno, 2005
Počet stran: 368
Doporučená cena: 378 Kč

stranění prachu, škrábanců, skvrn, ale také retušování zlomů či trhlin. V této části, jež patří k nejlepší, je dobře znát, že fotografka intenzivně pracuje také s klasickým materiálem a skeny, což v řadě jiných publikací zřetelně chybí. Další velkou částí je práce s portrétními fotografiemi, ale k vidění jsou i zajímavé postupy jako kolorování či tónování celých snímků.

Obrovskou předností celobarevné, slušně vytištěné knihy je rozsáhlé množství perfektního ukázkového materiálu. Právě v tomto směru autorka drtivě poráží řadu konkurentů, včetně tuzemské produkce, neboť vypovídací hodnota jejích snímků mluví často za vše. Zkrátka, nepřetete odstavce, aniž byste viděli, jak to má vypadat. Jde bezpochyby o nadprůměrnou knihu o umění retušovat fotografie, která je vhodná pro širokou obec uživatelů Photoshopu.

PATRIK MALINA

RECENZE

Digitální fotografie ve Photoshopu CS

Pozorný čtenář či alespoň průzkumník na tuzemském knižním trhu bezesporu ví, že toto zdaleka není první titul od Scotta Kelbyho. Ba co více, není to ani jediný titul, věnovaný problematice produktů Adobe a jejich využití při retuši fotografií. A máte-li neodbytný pocit, že jste něco dost podobného už přece viděli, jste nebezpečně blízko pravdě. V první řadě odložte širší souvislosti a budeme se věnovat knize samotné. Jde roz-

Autor: Scott Kelby
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 372
Doporučená cena: 489 Kč

hodně o nadprůměrné dílko s ukázkami široké škály technik při úpravě digitálních snímků, a to na poměrně vysoké úrovni. Hlavním magnetem rozhodně jsou kvalita a množství obrazového materiálu, na němž jsou postupy naznačeny. Autor namíchal směs textu a ukázek zhruba v poměru „půl na půl“, což rozhodně výborně demonstruje popisované kroky. Zvolený učební postup je z valné většiny ve formě „krok za krokem“, což však autor prokládá cennými podrobnějšími komentáři tak, aby čtenář operace jen bezmyslenkovitě neprováděl.

Ze zahrnutých témat zmiňme třeba základní organizaci a prohlížení materiálu, ořezy a změny velikosti či tradiční nápravu expozice a šumu. Dále autor volně střídá kapitoly o technice maskování ve Photoshopu třeba s účelně orientovaným výkladem retušování portrétů či konverzí na černobílou škálu. Nechybí řada specialit, jako „dokonalé“ doostřování či náročnější práce s barvami, dále mnoho zajímavých efektů a též třeba tvorba panoramat.

Pokud se vrátíme k oněm širším souvislostem, je namístě upozornit, že Scott Kelby napsal a tuzemský nakladatel nedávno rovněž uvedl jen o něco starší variantu prakticky téže knihy. Její výukový materiál však byl vystavěn na o něco starší verzi programu Photoshop. Pokud publikaci máte, je upgrade na tuto verzi prakticky zbytečný. Nejenže kapitoly jsou téměř shodné, ony se i prakticky stejně jmenují, a skrovné množství novinek jen stěží může ospravedlnit investici. Zkrátka, jde o verzi výborné publikace pro ty, kdo tu bezprostředně předchozí ještě nemají. Výpravné provedení na kvalitním papíře zajišťuje dobré podání barevného materiálu, takže názorost je zaručena.

PATRIK MALINA

RECENZE

Použitelnost domovských stránek

Říkáte, že o webu už bylo napsáno všechno? Že existují spousty knih, jak stvořit technicky správnou, barevně ladící a pro uživatele neodolatelnou stránku? Že je popsáno vše, co může webové rozhraní vůbec zahrnovat? No vidíte, a inspirovali jste se někdy skutečnou použitelností svých či cizích webů?

V ediční řadě Encyklopedie webdesignera přináší Zoner publikaci, jejíž náplň vás možná velmi překvapí, ba co víc, i zaskočí. Ano, prolustujte si ji ještě jednou, a zjistíte, že jde skutečně o jakousi kritickou revizi desítek domovských stránek, jež možná také dobře znáte. Co je na tom zajímavého? Přestože jste třeba portál CNN viděli mnohokrát, netušili jste přesně, proč vám jeho ovládání úplně dobře „nesedlo“: odpověď hledejte zde!

Kniha je v podstatě triumfem výukové metody, postavené na rozpoznání chyb ostatních. Krok za krokem vás autoři provázejí místy důvěrně známým světem webových sídel a na jemných detailech, náznacích a nuancích vám přesvědčivě ukazují, kde a co by se dalo vylepšit. Jde o jakousi podrobnou analýzu rozsáhlého materiálu, jež poskytne vnitřnímu čtenáři mnoho inspirace pro tvorbu vlastních návrhů. Rozbory jsou překvapivě důkladné a nekompromisní, ovšem nijak urážlivé – cílem není hanět, ale poučit se od těch, kteří už

Autor: Jakob Nielsen, Marie Tahir
Vydavatelství: Zoner Press, Brno, 2004
Počet stran: 323
Doporuč. cena: 441 Kč

něco zkusili jinak. Samozřejmě že sebraný materiál a jeho popisy nejsou voleny náhodně. Tvůrci knihy přesně věděli, na které aspekty chtějí upozornit, a výborně setřídili zdrojový soubor ukázek do potřebného sledu. Řeč přijde prakticky na všechny prvky stránek: volbu barevnosti, ovládací mechanismy, formáty textů a obrazových prvků či celkový layout. V řadě případů se budete hodně divit, co vše hraje svou roli a jak významně detaily jste dosud přehlíželi.

Jde o velice inspirativní dílko, jehož pojetí se výrazně vymyká z okruhu u nás dosud publikované literatury o webu. Ačkoliv koncepce vypadá na první pohled dosti jednostranně, zkuste si knihu alespoň půjčit a nechte se vtáhnout „do děje“. Překvapí vás nečekaně vysoká užžitná hodnota, skutečné množství dobrých tipů k zamyšlení. Tedy, nic pro pouhé „drtiče kódu“.

PATRIK MALINA

RECENZE

Jak zabezpečit bezdrátovou síť Wi-Fi

Přestože to tvrzení na první pohled vypadá podivně, dnes, v době vrcholícího zájmu o bezdrátové sítě, je na českém trhu zoufale málo použitelných učebnic s touto tematikou. Do kolekcce, jejíž prvky byste hravě spočítali na prstech jedné ruky, nedávno přibyla tato velmi aktuálně zaměřená publikace. A její předností zdaleka není jen ono zvolené téma, tedy bezpečnost. Přestože problém zabezpečení, či spíše koncipování bezpeč-

Autor: Lee Barken
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 174
Doporučená cena: 197 Kč

ných bezdrátových sítí je mediálně slušně „ohlodanou kostí“, pořádný studijní materiál se nám dostává do ruky v knižní podobě až teď. Starší publikace v češtině byly v jistě nevýhodě – vývoj v posledních dvou letech šel prudce vpřed a nyní nastala ideální chvíle shrnout situaci. Autor nás v poměrně důkladném přehledu seznamuje s běžně dostupnými technologiemi ochrany Wi-Fi sítí, a to jak po stránce principiální, tak z pohledu každodenní správy a konfigurace. V jednotlivých kapitolách před námi defilují postupně vývojové fáze: Wi-Fi a jejich samotný vznik, základní principy jejich běhu a dále první zabezpečení v podobě problematického mechanismu WEP. Následuje pojednání o principech War Drivingu, a po mírné dávce strachu a paranoi se vracíme k zabezpečení výkladem nejmodernějších trendů v podobě WPA, nasazení protokolu 802.1x a nejčerstvější normované variantě 802.11i.

V dalších částech autor nabízí též zabezpečení pomocí implementace virtuálních privátních sítí, a následně ve třech kapitolách probírá typické scénáře nasazení, od domácí instalace přes firemní síť po veřejný přístupový bod.

Přehled, jehož se nám zde dostává, je poměrně důkladný a vyčerpávající. Když připočteme i dodatky, získáme dobrý přehled o bezdrátových přenosech, jejich ohrožení a použitelných cestách k ochraně. Možná mohl text zahrnovat ještě trochu více obrazového materiálu, obzvláště názorných ilustrací, ale jinak jej užijí příznivci všech běžných operačních systémů.

Kniha je sice nenápadnou, leč svým monografickým přístupem vlastně jedinou souhrnnou látkou svého druhu na trhu. Začínáte-li v této oblasti své pátrání po vědomostech, investujte do ní!

PATRIK MALINA

RECENZE

Administrace a diagnostika sítí pomocí OpenSource utilit

Přestože při zaznění magického slovního spojení „open source“ si drtivá většina uživatelů představí Linux, OpenOffice či GIMP, administrátoři vědí, že zde se skrývá silný potenciál i pro pokročilou správu či dohledování síťového provozu. Knížka, jíž vám zde představujeme, není zdaleka pro každého, kdo chce software zdarma: musíte vědět, co po něm opravdu chcete.

Publikace je základním přehledem některých zajímavých programů pro administraci síťového prostředí, jež se ve světě volného softwaru objevily. Jistě by se dalo po letmém prozkoumání kapitol lehce podiskutovat o autorově výběru, ale nabídka je nasměrně široká a tvůrce sestavil kolekci, která nashťově zachovává jistou logiku a vnitřní konzistenci.

V desítkách kapitol jsou zde představena různorodá řešení, jejichž pojítkem je správa rozsáhlejšího prostředí s odpovídajícími nároky na automatizaci či přizpůsobení. Autor samozřejmě pojednává o protokolu SNMP a odpovídající kolekci nástrojů, dále zmiňuje výborné řešení MRTG pro grafické znázorňování síťového provozu a také nástroj Neo pro dohled nad přepínanými sítěmi. Nasazené vysoké tempo co do hutnosti výkladu poté již neustává: následují utility jako NetFlow pro důkladný audit provozu,

Autor: James M. Kretchmar, Libor Dostálek
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 216
Doporučená cena: 247 Kč

monitor logovacích záznamů Oak a další kapitola je věnována postupům při dohledu nad běžnými službami. Možná trochu paradoxně až v závěru přicházejí stati o základním kamenu – programu tcpdump pro sniffování sítí – a také kolekci běžných pomůcek, jako jsou Ping, Telnet či Netstat, a v samotném finiši se autor neudržel a naznačil, jak si pomocí Perlu či jiných prostředků vyrobit software vlastní. Poslední kapitola o skvělém programu Ethereal zpracoval Libor Dostálek.

Kniha není žádným počtením pro zaryté uživatele Windows, neboť drtivá většina ukázek probíhá na unixové platformě a autor knihy je navíc sám spolutvůrcem některých nástrojů, o nichž píše, takže čtenáře nešetří. Jde tedy o látku pro odhodlanější natyru, ovšem materiál je to o to cennější a kvalitnější, s dostatkem prostoru pro improvizaci.

PATRIK MALINA